პროლეტარიელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ПАРАСКЕВეДი, 25 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ, 1947 წ. № 148 (7932). ᲤᲐᲡᲘ 20 ᲙᲐᲞ.

ᲓᲦᲔᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲨᲘ:

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲝᲛᲘᲡ ᲐᲧᲕᲐᲕᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ—მოწონავე (1-ლი გვერდი).

ᲓᲘᲓᲘ ᲝᲥᲢᲝᲛᲑᲠᲘᲡ XXX ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲕᲔᲓᲠᲐᲖᲔ (1-ლი გვერდი).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ სსრ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲡᲔᲡᲘᲐ — საინფორმაციო ცნობა; საქართველოს სსრ კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) ტექსტში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ—სარედაქციო კომისიის თავმჯდომარის დეპუტატ ვ. ი. ეგნატაშვილის მოხსენება; საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებანი—დეპუტატ ვ. ი. ეგნატაშვილის მოხსენება; კამათი საქართველოს სსრ 1947 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ მოხსენების გამო (1-ლი, მე-2, მე-3 და მე-4 გვერდები).

ᲨᲔᲣᲚᲝᲗᲝᲜᲘᲡ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ—დეპეშები (მე-4 გვერდი).

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲝᲛᲘᲡ ᲐᲧᲕᲐᲕᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიიან ᲒᲣᲜᲓᲘ დაამთავრა ᲐᲛᲘᲗᲐᲕᲘ მუშაობა. ქართველი ხალხის ᲨᲠᲝᲛᲔᲑᲘᲡᲐ სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მეტად სერიოზული საკითხები გადაწყვეტეს. მათ განიხილეს და დამტკიცეს ᲩᲕᲔᲜᲘ რესპუბლიკის 1947 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი, საქართველოს სსრ კონსტიტუციის ტექსტში შეტანილ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილებებიდან გამომდინარე ცვლილებანი და დამატებანი.

სესიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებანი მიმართულია საბჭოთა საქართველოს სახალხო მეურნეობისა და კულტურის შემდგომი აყვავებისაკენ, ᲩᲕᲔᲜᲘ რესპუბლიკა მშრომელთა კეთილდღეობის კიდევ უფრო ამაღლებისაკენ.

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტი შედგენილია მეოთხე სტალინური ᲮᲣᲗᲬᲚᲘᲡ მეორე წლის გეგმის სრულად შესაბამისობით და გამოხატავს ᲛᲘᲗᲘᲡ ქართველი ხალხის ნებაᲛᲝᲠᲬᲘᲚᲘᲡ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ სახალხო მეურნეობის გეგმის შესრულების საფინანსო საფუძველს წარმოადგენს. ᲐᲛᲘᲗᲝᲛᲐ, რომ დამტკიცებული ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘᲡᲐᲓᲐᲜ უდიდესი თანხა განკუთვნილია სახალხო მეურნეობის დაᲒᲠᲔᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ. ეს უმნიშვნელოვანეს როლს შესრულებს ᲩᲕᲔᲜᲘ რესპუᲑᲚᲘᲙᲐᲡ მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, ტრანსპორტისა და სოციალისტური მეურნეობის სხვა დარგების ᲒᲐᲜᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡ საქმეში.

ᲑᲝᲚᲨᲔᲕᲘᲙᲘᲡ პარტია და საბჭოთა ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲐ ყოველდღიურად ᲩᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲨᲠᲝᲛᲝᲚᲗᲐ ᲛᲐᲢᲔᲠᲘᲐᲚᲣᲠᲘ და კულტურული დონის განᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲐᲛᲘᲡ გამოხატავს საქართᲕᲔᲚᲘᲡ სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიის მიერ გუშინ მიღებული კანონიც „საქართველოს სსრ სახელმწიფო ᲑᲘᲯᲔᲢᲘᲡ შესახებ“. ეს კანონი ითვალისწინებს რესპუბლიკაში ფართო მოᲛᲖᲐᲠᲔᲑᲘᲡ საგნების წარმოების გადიდᲔᲑᲘᲡ, სამინაᲛᲓᲒᲠᲔᲚᲝᲑᲘᲡ გაფართოᲕᲔᲑᲘᲡ, ახალი საᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲡ, ელექტროსადᲒᲣᲠᲔᲑᲘᲡ, საავადმყოფოᲔᲑᲘᲡ, ბავშᲕᲗᲐ ᲑᲐᲦᲔᲑᲘᲡ აᲒᲔᲑᲘᲡ და სხვა კულტურულ-ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲘᲡ დაწესებულებათა ᲩᲘᲚᲘᲡ შემდგომ ზრდას. მაგრამ მარტო დაფიᲜᲐᲜᲡᲔᲑᲘᲡ რიგი სწყვეტს დასახულ ამოცᲐᲜᲗᲐ გადაჭრის წარმატებას. მთავრობა საᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ სახსრების ᲧᲐᲠᲛᲝᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲮᲐᲠᲯᲕᲘᲡ, ᲫᲠᲔᲛᲘᲡ, პროდუქციის გამოᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ რაოდენობრივი და ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲝᲑᲠᲘᲕᲘ მაჩვენებლებისათვის, ᲛᲗᲘᲜᲝᲠᲔᲠᲝᲒᲠᲔᲚᲘᲡ მეშიკრᲔᲑᲘᲡ, ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ნაᲧᲝᲤᲘᲠᲔᲑᲘᲡ გადიდᲔᲑᲘᲡ და ნედლეულის ᲙᲝᲜᲡᲝᲠᲪᲘᲣᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ რესპუᲑᲚᲘᲙᲘᲡ უმაღლეს საᲑᲭᲝᲗᲐ ᲔᲠᲗᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲬᲐᲠᲒᲜᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲔᲠᲗᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲐᲓᲒᲘᲪᲘᲗ საᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ სსრ უმაღლესᲘᲡ ᲑᲘᲣᲯᲔᲢᲘ 1947 წლისათვის. დეპუტატთა მᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲐ სიტყვებში გამოხატული იყო საᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ მშრომელთა მგზნებარე პატრიოტიზმი, მათი ᲣᲠᲬᲛᲝᲕᲐ ერთიანობა და ბოლშევიკური პარტიის გარᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲐ დარაზმულობა, დიდი სტალინᲘᲡᲓᲐᲛᲘ უსაზღვრო სიყვარული და ერთგულება.

სესიის ტრიბუნიდან დეპუტატები ᲐᲜᲐᲠᲘᲥᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲐᲛᲪᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲞᲘᲠᲝᲑᲐᲗᲐ ᲓᲐᲛᲐᲯᲔᲠᲔᲑᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲐᲐᲨᲘᲤᲠᲔᲑᲓᲜᲔᲡ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘ�პᲘᲡ ᲓᲐᲪᲕᲘᲗ ᲒᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲔᲑᲘ ᲠᲘᲛᲓᲐ ᲔᲡᲛᲝᲜᲘᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲗᲐᲜᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲩᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲒᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲧᲣᲠᲐᲦᲚᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲓᲐᲜ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲓᲐᲜ ᲛᲘᲡᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესია

საქართველოს სსრ კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) ზექსზეი ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ

სარედაქციო კომისიის თავმჯდომარის დეკუბაჯ ვ. ი. ეგნატაშვილის მოხსენება

ამხანაგო დეპუტატებო!

საქართველოს სსრ უმაღლესმა საბჭომ 1947 წლის 26 მარტს თავის პირველ სესიაზე შექმნა სარედაქციო კომისია საქართველოს სსრ კონსტიტუციის ტექსტში ცვლილებისა და დამატების შესატანად.

უმაღლესმა საბჭომ სარედაქციო კომისიას დაავალა წარმოდგენა მორიგი სესიის განსახილველად თავისი წინადადებანი საქართველოს სსრ კონსტიტუციის ტექსტში ცვლილებისა და დამატების შეტანის შესახებ.

მოგახსენებთ კომისიის წინადადებებს საბჭოთა კავშირის კონსტიტუციის ის ცვლილებისა და დამატების შესაბამისად, რომლებიც მიიღო სსრ კავშირის მეორე მოწვევის მესამე სესიამ.

საქართველოს სსრ კონსტიტუციის მე-13 მუხლში ჩამოთვლილია მოკავშირე რესპუბლიკები, რომელთანაც ნებაყოფლობით გაერთიანდა საქართველოს სსრ. კომისიის წინადადებით მოკავშირე რესპუბლიკების დასახელება მე-13 მუხლში უნდა მოხდეს მოსახლეობის რიცხვის შესაბამისად. აბკაზიად, ეს მუხლი უნდა მივიღოთ შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 13. ეკონომიური და პოლიტიკური ბაზით, ისე როგორც თავდადების ბაზით ურთიერთი დამშვიდობის განსაოროკეულებად საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა ნებაყოფლობით გაერთიანდა თანასწორუფლებან საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკებთან: რუსეთის სფსრ, უკრაინის სსრ, ბელორუსიის სსრ, უზბეკეთის სსრ, კაზახეთის სსრ, აზერბაიჯანის სსრ, ლატვის სსრ, მოლდავეთის სსრ, ლიტვის სსრ, ყირგიზეთის სსრ, ტაჯიკეთის სსრ, სომხეთის სსრ, თურქმენეთის სსრ, ესტონეთის სსრ, კარელიო-ფინეთის სსრ-თან საკავშირო სახელმწიფოში—საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირში.

ამისდამიხედვით, საქართველოს სსრ უზრუნველყოფს სსრ კავშირისათვის, მისი ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების სახით, სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-14 მუხლით განსაზღვრულ უფლებებს.

სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-14 მუხლის ფარგლებს გარეშე საქართველოს სსრ ანხორციელებს დამოუკიდებლად სახელმწიფო ძალაუფლებას და ინარჩუნებს სრულიად თავის სუვერენულ უფლებებს.

მე-14 მუხლის შესაბამ ნაწილში გეთხოვლობთ: საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა თავისი ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების სახით.

სიტყვები „ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა“ ასე შეიცვალოს: „სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა“.

იმავე მე-14 მუხლის პუნქტში „ი“ ნათქვამია: „ამტკიცებს საქართველოს სსრ-ის სახელმწიფო ბიუჯეტს“. უნდა დაემატოს „და მისი შესრულების ანგარიშს“.

პუნქტს „რ“, სადაც ნათქვამია „განაგებს შრომის კანონმდებლობის საქმეს“ ჩაემატოს სიტყვები „და საკონფლიქტო და საოჯახო კანონმდებლობის“.

მესამადამე, მე-14 მუხლის შესაბამისი ნაწილი, შესწორებული და შევსებული, გამოიხატება შემდეგნაირად:

მუხლი 14. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა თავისი სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა და სახელმწიფო მმართველობის ორგანოების სახით:...

ი) ამტკიცებს საქართველოს სსრ-ის სახელმწიფო ბიუჯეტს და მისი შესრულების ანგარიშს;

რ) განაგებს შრომის კანონმდებლობისა და საკონფლიქტო და საოჯახო კანონმდებლობის საქმეს.

31 მუხლის პირველი ნაწილში ნათქვამია: საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭო აირჩევს თავის თავმჯდომარეს და მის არ მოადგილეს. სიტყვები „თავის თავმჯდომარეს“ შეიცვალოს სიტყვებით: „აირჩევს საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეს“.

36 მუხლში გეთხოვლობთ: საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი:

ბ) განმარტავს საქართველოს სსრ-ის მოქმედ კანონებს, გამოსცემს ბრძანებულებებს.

ეს პუნქტი გაიყოს ორად. მოლიანად 36 მუხლი მიღებულ იქნას შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 36. საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი:

ა) იწვევს საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს სესიებს;

ბ) გამოსცემს ბრძანებულებებს;

გ) განმარტავს საქართველოს სსრ-ის მოქმედ კანონებს;

დ) მოახდენს საყოველთაო-სახალხო დაკითხვას (რეფერენდუმს);

ე) აუქმებს საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს და ავტონომიური რესპუბლიკათა მინისტრთა საბჭოების დადგენილებებსა და განკარგულებებს, აგრეთვე ავტონომიური ოლქის მმართველთა დეპუტატების საბჭოს გადაწყვეტილებებსა და განკარგულებებს, თუ ისინი კანონს არ შეესაბამებიან;

ვ) საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს სესიებთა შორის პერიოდში ანთავისუფლებს თანამდებობისაგან და ნიშნავს საქართველოს სსრ-ის ცალკეულ მინისტრებს საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის წარდგენით და შემდგომ დასამტკიცებლად შეიტანს საქართველოს სსრ-ის უმაღლეს საბჭოში;

ზ) ანიჭებს საქართველოს სსრ-ის მოქალაქეობის უფლებას;

თ) აჯილდოებს ორდენით ან მედალით და ანიჭებს საქართველოს სსრ-ის საპატიო წოდებებს;

ი) ანწესრიგებს საქართველოს სსრ-ის სასამართლო ორგანოების მიერ მოგაკვრადადებულ პირთა პატიების უფლებას;

კ) ნიშნავს და უკან იწვევს საქართველოს სსრ დიპლომატიურ წარმომადგენლებს უცხოეთის სახელმწიფოებში;

ლ) იღებს უცხოეთის სახელმწიფოთა მასთან აკრედიტებული დიპლომატიურ წარმომადგენლების რწმენუნიოა და უკანგაწვევის სიგელებს.

კონსტიტუციის 42 მუხლის თანამად საქართველოს სსრ-ის ახლადარჩეულ უმაღლეს საბჭოს იწვევს საქართველოს სსრ-ის წინანდელი შემადგენლობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი არა უგვიანეს ერთი თვისა არჩევნების შემდეგ.

კომისიას წინადადება შემოაქვს ხატყვები „არა უგვიანეს ერთი თვისა არჩევნების შემდეგ“ შეიცვალოს სიტყვებით „არა უგვიანეს სამი თვისა არჩევნების შემდეგ“.

48 მუხლში ნათქვამია: საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭო:

ა) აერთიანებს და წარმართავს საქართველოს სსრ-ის სამინისტროებისა და თავის კვეშდებარე სხვა სამეურნეო და კულტურულ დაწესებულებათა მუშაობას. ამოიშალოს სიტყვები: „სხვა სამეურნეო და კულტურულ“. მაშასადამე მიეღებთ ასეთ რედაქციას: „აერთიანებს და წარმართავს საქართველოს სსრ-ის სამინისტროებისა და თავის კვეშდებარე დაწესებულებათა მუშაობას“.

50 მუხლში ლაპარაკია საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს შემადგენლობაზე. მინისტრების ჩამოთვლა დროს დაცდენ არა არის ანბანის რიგი. ვასახელებთ სამინისტროებს ანბანის რიგზე:

მუხლი 50. საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს ჰქმნის საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭო შემდეგი შემადგენლობით:

საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე;

საქართველოს სსრ-ის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეები;

საქართველოს სსრ-ის მინისტრები:

ადგილობრივი მრეწველობისა;

განათლებისა;

ვაჭრობისა;

თავდაცვისა;

იუსტიციისა;

კვების მრეწველობისა;

კინემატოგრაფიისა;

კომუნალური მეურნეობისა;

მსუბუქი მრეწველობისა;

საავტომობილო ტრანსპორტისა;

საგარეო საქმეთა;

საგემოვნო მრეწველობისა;

სატყეო მეურნეობისა;

სატყეო მრეწველობისა;

საფეიქრო მრეწველობისა;

საშენ მასალათა მრეწველობისა;

სახელმწიფო უშიშროებისა;

სახელმწიფო კონტროლისა;

სოფლის მეურნეობისა;

სოციალური უზრუნველყოფისა;

ფინანსთა;

შინაგან საქმეთა;

წყალთა მეურნეობისა;

ჯანმრთელობის დაცვისა;

ხორცისა და რძის მრეწველობისა;

ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსი;

კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარე“.

55 მუხლი მიღებულ იქნას ასეთივე რიგის თანახმად:

მუხლი 55. საქართველოს სსრ-ის საავტომორნო-რესპუბლიკური სამინისტროები არიან სამინისტროები:

ვაჭრობისა;

თავდაცვისა;

იუსტიციისა;

კვების მრეწველობისა;

კინემატოგრაფიისა;

მსუბუქი მრეწველობისა;

საგარეო საქმეთა;

საგემოვნო მრეწველობისა;

სატყეო მეურნეობისა;

სატყეო მრეწველობისა;

საფეიქრო მრეწველობისა;

საშენ მასალათა მრეწველობისა;

სახელმწიფო უშიშროებისა;

სახელმწიფო კონტროლისა;

სოფლის მეურნეობისა;

ფინანსთა;

შინაგან საქმეთა;

ხორცისა და რძის მრეწველობისა;

ჯანმრთელობის დაცვისა“.

56 მუხლი მიღებულ იქნას შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 56. საქართველოს სსრ-ის რესპუბლიკური სამინისტროები არიან სამინისტროები:

ადგილობრივი მრეწველობისა;

განათლებისა;

კომუნალური მეურნეობისა;

საავტომობილო ტრანსპორტისა;

სოციალური უზრუნველყოფისა;

წყალთა მეურნეობისა“.

72 მუხლში ლაპარაკია ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს შემადგენლობაზე. ამ მუხლიდან ამოიღებულ იქნას სიტყვები „საგზო სამმართველოს უფროსი“ და „დაშბადებათა სამმართველოს რწმენებელი“. დაემატოს: „კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმეთა სამმართველოს უფროსი“.

მთლიანად 72 მუხლი გამოიბეჭდოს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 72. ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ჰქმნის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო შემდეგი შემადგენლობით:

ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე;

მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეები;

სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარე;

მინისტრები:

ადგილობრივი მრეწველობისა;

ვაჭრობისა;

განათლებისა;

იუსტიციისა;

კომუნალური მეურნეობისა;

სოფლის მეურნეობისა;

სოციალური უზრუნველყოფისა;

ფინანსისა;

შინაგან საქმეთა;

ჯანმრთელობის დაცვისა;

ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსი;

კულტურულ საგანმანათლებლო დაწესებულებების საქმეთა სამმართველოს უფროსი“.

და, გარდა ამისა, რესპუბლიკის მეურნეობის თავისებურებათა შესაბამისად, საქართველოს სსრ-ის უმაღლესი საბჭოს დამტკიცებით—მინისტრები:

კვების მრეწველობისა;

მსუბუქი მრეწველობისა;

სატყეო მრეწველობისა.

81 მუხლში ჩამოთვლილია სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მმართველთა დეპუტატების საბჭოს ოფისსრულებელი კომიტეტი ჰქმნის შემდეგ განყოფილებებს:

ადგილობრივი მრეწველობისა;

ვაჭრობისა;

კომუნალური მეურნეობისა;

საგზო;

საერთო;

სატყეო მეურნეობისა;

საგინანსო;

სახალხო განათლებისა;

სოციალური უზრუნველყოფისა;

ხელოვნების საქმეთა;

ჯანმრთელობის დაცვისა;

კადრების სექტორის ოფსსრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარესთან.

და, გარდა ამისა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მმრომელთა დეპუტატების საბჭოს ოფსსრულებელ კომიტეტთან არსებობენ:

იუსტიციის სამინისტროს სამმართველო;

სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს სამმართველო;

სოფლის მეურნეობის სამმართველო;

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამმართველო;

დაშბადებათა სამინისტროს რწმენებული“.

94 მუხლში ნათქვამია: მშრომელთა დეპუტატების სადაბო და სასოფლო საბჭოების ოფსსრულებელი და განმკარგულებელი ორგანოები მეცრე დაბებსა და სოფლებში არიან მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების მიერ არჩეული თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილე და მდივანი.

127, 128, 129 და 130 მუხლებში სსრ კავშირის პროკურორის წინ დაემატოს სიტყვა—გენერალური.

132 მუხლში ლაპარაკია მოქალაქეთა დასვენების უფლებაზე. ეს მუხლი მიღებულ იქნას შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 132. საქართველოს სსრ-ის მოქალაქეებს აქვთ დასვენების უფლება. დასვენების უფლება უზრუნველყოფილია მუშაობა და მოსამსახურეებისათვის რვა საათიანი სამ-შაო დღის დაწესებით, მძიმე პირობებში მომუშავე რიგი პროფესიებისათვის სამ-შაო ოთის შვიდ და იქნეს საათამდე შემცირებით, ხოლო განსაკუთრებით მძიმე პირობებში მომუშავეთათვის ოთხ საათამდე, მუშაობისა და მოსამსახურეებისათვის ყოველწლიურ შვებულებათა დაწესებით და სამუშაო ხელფასის შენარჩუნებით, მშრომელთა მომსახურებისათვის სანატორიუმების, დასასვენებელი სახლებისა და კლუბების ფართო ქსელით.

134 მუხლში ლაპარაკია მოქალაქეთა განათლების უფლებაზე. ეს მუხლი მიღებულ იქნას შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 134. საქართველოს სსრ-ის მოქალაქეებს აქვთ განათლების უფლება.

ეს უფლება უზრუნველყოფილია საყოველთაო სავალდებულო დაწყებითი განათლებით, უფასო შვიდწლიანი განათლებით, უმაღლეს სკოლაში წარჩინებულ მოსწავლეთათვის სახელმწიფო სტიპენდიების სისტემით, სკოლებში დედაენაზე სწავლებით, ქარხნებში, სამეურნეო-მეურნეობებში, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებსა და კოლმეურნეობებში მშრომელთა უფასო სწავლებით, ტექნიკური და აგრონომიული სწავლების ორგანიზაციით.

135 მუხლში ასახულია ქალის უფლებები სამეურნეო, სახელმწიფო, კულტურული და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების ყველა დარგში. საბოლოო რედაქციით 135 მუხლი გამოიხატოს შემდეგნაირად:

მუხლი 135. ქალს საქართველოს სსრ-ში ენიჭება მამაკაცთან თანასწორი უფლებები სამეურნეო, სახელმწიფო, კულტურული და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების ყველა დარგში.

ქალთა ამ უფლების განხორციელების შესაძლებლობა უზრუნველყოფილია იმით, რომ ქალს მინიჭებული აქვს მამაკაცთან თანასწორი უფლება შრომისა, შრომის ანაზღაურებისა, დასვენებისა, სოციალური დაზღვევისა და განათლებისა, დედისა და ბავშვის იმტერესთა სახელმწიფო დაცვით, მრავალშვილიანი და მარტოხელა დედებისათვის სახელმწიფო დამხმარებით, ორსულობის დროს ქალისათვის შვებულების მიცემით და ხელფასის შენარჩუნებით, სამშობიარო სახლების, საბავშვო ბაღებისა და ბალების ფართო ქსელით.

145 მუხლის მეორე ნაწილის სიტყვები „მუშურ-გლეხურ წოდელ არმიაზე“ შეიცვალოს სიტყვებით „სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა რიგებში“.

მთლიანად მუხლი 145 გამოიხატოს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 145. საყოველთაო სამხედრო ვალდებულება კანონია.

სამხედრო სამსახური სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა რიგებში წარმოადგენს საქართველოს სსრ-ის მოქალაქეთა საპატიო მოვალეობას.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1946 წ. 2 დეკემბრის ბრძანებულებით საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად შეიძლება არჩეულ იქნას საქართველოს სსრ ყველა მოქალაქე, რომელსაც შეუსრულდა 21 წელი.

ამ ბრძანებულებამ საჭიროდ ვახადა ცვლილების შეტანა 148 მუხლში. მოგვყავს 148 მუხლი ახალი რედაქციით:

მუხლი 148. დეპუტატთა არჩევნები საყოველთაოა; საქართველოს სსრ-ის ყველა მოქალაქეს, რომელსაც კი 18 წელი შეუსრულდა, დამოუკიდებლად რასობრივი და ეროვნული კუთვნილებისა, სქესისა, სარწმუნოებისა, განათლების ცენზისა, ბინადრობისა, სოციალური წარმოშობისა, ქონებრივი მდგომარეობისა და წარსული საქმიანობისა.

ადგილობრივი საბჭოს დეპუტატად შეიძლება არჩეულ იქნას საქართველოს სსრ ყველა მოქალაქე, რომელსაც შეუსრულდა 18 წელი, დამოუკიდებლად რასობრივი და ეროვნული კუთვნილებისა, სქესისა, სარწმუნოებისა, განათლების ცენზისა, ბინადრობისა, სოციალური წარმოშობისა, ქონებრივი მდგომარეობისა და წარსული საქმიანობისა.

151 მუხლში ნაცვლად სიტყვებისა „წითელი არმის რიგებში“ დაიწეროს სიტყვები „სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა რიგებში“.

ეს მუხლი გამოიხატოს შემდეგნაირად:

მუხლი 151. სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალთა რიგებში მყოფი მოქალაქენი სარგებლობენ უფლებით აირჩიონ და არჩეულ იქნან ყველა მოქალაქის თანაბრად.

აი, ამხანაგო დეპუტატებო, ის ცვლილებანი და დამატებანი, რომლებიც სარედაქციო კომისიამ დასამტკიცებლად წარმოუდგინა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიას.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა დამტკიცების შესახებ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივნის დეკუბაჯ ვ. ი. ეგნატაშვილის მოხსენება

ამხანაგო დეპუტატებო!

ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე ყოფილ რუსეთის იმპერიაში ტყის მეურნეობის მტაცებლურად, ონავრულად უქცევებოდნენ. მაგრამ კაპიტალიზმის ეპოქა გამანადგურებელი გამოდგა არა მარტო შეფის რუსეთისა, არამედ სხვა ქვეყნების ტყეებისთვისაც.

მე-20 საუკუნის დამდეგს, იმის გამო, რომ ტყეს დაუნაზობად ჩანაგებდნენ, ხოლო სახელმწიფო მას არ იცავდა, ბევრგან განადგურდა და გაქრა ტყის საუკეთესო, შესანიშნავი ჯიშები.

ტყის მეურნეობის წესიერი, რაციონალური გაძღოლა და კაპიტალისტური წარმოების პირობები ერთიმეორეს შეუთავსებელად ეწინააღმდეგებნენ.

მარქსმა ეს წინააღმდეგობა შემდეგნაირად გამოხატა: „წარმოების ხანგრძლივობასა და მასთან დაკავშირებულ ბრუნვის პერიოდის ხანგრძლივობის ის შედეგი მოაქვს, რომ ტყის გაშენება ხელს არ აძლევს კერძო, და მაშასადამე, კაპიტალისტურ საწარმოებს... კულტურისა და საერთოდ მრეწველობის განვითარებამ (იგულისხმება ბურჟუაზიული კულტურა და კაპიტალისტური მრეწველობა. ვ. ე.). იმდენად ენერგიულად ჩინა თავი ტყეების განადგურებით, რომ ამ განადგურებასთან შედარებით, ყველფერი, რაც კი რამ გაკეთდა ტყის შესანარჩუნებლად და გასაშენებლად, სრულიად უმნიშვნელო ოდენობას წარმოადგენს“.

ოქტომბრის სოციალისტურმა რევოლუციამ არა მარტო გადაარჩინა ტყის მეურნეობა სრულ გაჩანაგებას, არამედ აღადგინა და ფეხზე დააყენა იგი.

პარტიამ და საბჭოთა ხელისუფლებამ ტყის, ტყის მეურნეობას თავიდანვე უდიდესი ყურადღება - მიაქცია იმიტომ, რომ განუზომელია მისი მნიშვნელობა ქვეყნის ეკონომიდეობისათვის:

დიდი და ვრცელი ტყე აწესრიგებს კლიმატურ პირობებს წლის დროთა მიხედვით, ანელებს ჰაეს კონტინენტალობას, ასუსტებს ზამთრის სუსხიანობასა და ზაფხლის პაპანაქებას, დიდ საკეთილო გავლენას ახდენს ქარის ძალასა და მიმართულებაზე, აზომავრებს თოვლის დნობას, ლეიმას, ანელებს თოვლისა და წვიმის მთიდან დაქანებული წყლის ხისწრაფეს, ხელს უშლის წყალდიდობას, რომლის ზარი მიზეზია მთების გამშვლება. დიდი ტყის საკეთილო გავლენა ნაკადულების, პატარა და დიდი მდინარეებისა, აგრეთვე ტბების წყლის ნორმალურ რეჟიმზე. უტყეობა არა მარტო დროებით აშრობს მდინარეებს, არამედ საბოლოოდ აქრობს მათ. ნაკადულებისა, მდინარეებისა და ტბების ასეთი გაქრობის მაგალითს გვიჩვენებს უამრავი ქვეყნის წარსული და აწმყო. ტყის გაჩანაგების შედეგია ბერეთვე ნიადაგის ეროზია და გამოფიტვა, რაც გამანადგურებელ გავლენას ახდენს სხვადასხვა სახის სახალხო მეურნეობაზე.

არ შეიძლება არ მოვიყვანო ფრ. ენგელსის „ბუნების დიალექტიკიდან“ შემდეგი სიტყვები:

„როდესაც ალპიელმა იტალიელებმა მთების მასხრეთ ფერდობზე წიწვიანი ხეები გასჩეხეს, მათ ვერ გაუთვალისწინეს, რომ ამით ნიადაგს აცლიდნენ თავიანთი ოლქის მესაქონლეობას. უფრო ნაკლებად გაითვალისწინეს ის ბარეშოება, რომ ამით ისინი დაიშრობდნენ მთის წყაროებსა და ნაკადულებს წლის უმეტესი დროის მანძილზე, სამაგიეროდ წვიმის დროს ეს ნაკადულები წამლეკავ ნიღვრად დაექანებოდნენ ბარისაკენ“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესია. სურათზე (მარცხნიდან) დეპუტატები ი. ნიკოლაძე, გ. ელისაბედაშვილი, ო. ჩიგოტაშვილი, ხ. ჯაჯია. ფოტო კ. გიორგაძისა.

სატყეო მეურნეობის გაძღოლის გადუმღობესებისა და სატყეო მეურნეობის ხელმძღვანელობაში საორგანიზაციო ნაკლოვანებათა და პარალელიზმის აღმოფხვრის მიზნით სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა აწ. 4 აპრილს გამოსცა ბრძანებულება სატყეო მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტროს შექმნის შესახებ. ახალ სამინისტროს დაეკისრა ტყეების მოწყობის, ტყეების აღდგენის, ტრანსფერ და ვეგეტაციურ რაიონებში ტყეების გაშენების, ტყეების დაცვისა და მათი მოვლის ხელმძღვანელობა მთელი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე.

ახლად შექმნილი სამინისტროს ხელში გადავიდა სათანადო სამინისტროებიდან, უწყებებისა და ადგილობრივი ორგანოების განკარგულებაში მყოფი ტყეები, გარდა იმ ტყეებისა, რომლებიც აქტებით უვადო სარგებლობაშია აქვთ გადაცემული კოლმეურნეობებს.

საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის აღნიშნული ბრძანებულების შესაბამისად საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა აწ. 3/VI ბრძანებულებით შექმნა საქართველოს სსრ საკავშირო და ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების სამმართველოს და საქართველოს სსრ სატყეო მრეწველობის სამინისტროს სატყეო მეურნეობის სამმართველოს ბაზაზე საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის საკავშირო-რესპუბლიკური სამინისტრო.

აღნიშნული სამინისტროს ხელში გადავიდა სამინისტროებისა და უწყებების გამგეობებში მოქცეული ყველა ტყე, იმ ტყეების გამოკლებით, რომლებიც კოლმეურნეობებს გადაეცათ მიწის უვადო სარგებლობის აქტებით.

გეთხოვთ უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად წარმოდგენილ დადგენილების პროექტს:

საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის სამინისტროს შექმნის თაობაზე საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1947 წლის 3 ივნისის ბრძანებულება „საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის სამინისტროს შექმნის შესახებ“.

2. შეტანილ იქნას სათანადო დამატება საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 50 და 55 მუხლებში“.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა აწ. 3 ივნისის ბრძანებულებით სატყეო მეურნეობის მინისტრად დანიშნა ამხანაგი მაკარი ივანეს-ძე ჯაში.

შემომაქვს საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად დადგენილების პროექტი:

საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის მინისტრად ამხ. მ. ი. ჯაშის დანიშვნის თაობაზე საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულების დამტკიცების შესახებ.

„საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ადგენს:

დამტკიცდეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის აწ. 3 ივნისის ბრძანებულება ამხ. მაკარი ივანეს-ძე ჯაშის საქართველოს სსრ სატყეო მეურნეობის მინისტრად დანიშნის შესახებ“.

ამით ამოიწურება უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად წარმოდგენილი ბრძანებულებანი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესია

კამათი საქართველოს სსრ 1947 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ მოხსენების გამო

დეპუტატ მ. ი. კუჭავას სიტყვა

(ზრდის საარჩევნო ოლქი, აფხაზეთის ასსრ)

ამხანაგო დეპუტატებო!

უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიის განხილვაზე ადამიანებს ეცოდინებათ, რომ ჩვენ ...ოდ ...ულ ...ოდ ...ულ ...ოდ ...ულ

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესია

ქამათი საქართველოს სსრ 1947 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ მოხსენების გამო

დეპუტატ ფ. დ. დუმბაძის სიტყვა

(დასასრული)

თიოქმოწყობისათვის (გათვალისწინებული 940 ათასი მანეთი თითქმის ამოწურულია.

ქალაქის ქუჩების შეკეთების, მოასფალტების, ბაღების კეთილმოწყობის, მწვანე ნარგავების შევსების, ეკკალიპტების ნერგების გამოყენებისა და დარგვის, ქალაქის ხიდების აღდგენისა და სხვა აუცილებელი ღონისძიებათა განსახორციელებლად საჭიროა ბიუჯეტში დამატებით გათვალისწინებულ იქნას 400 ათასი მანეთი.

ბერიის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა კულტურისა და დასვენების პარკს მიმდინარე წელს დაუბრუნდა ტერიტორიის ნაწილი, რომელიც ხანგრძლივი დროის განმავლობაში სხვა დანიშნულებისათვის იყო გამოყენებული. მისი კეთილმოწყობისათვის საჭიროა ბიუჯეტში დამატებით გათვალისწინებულ იქნას 200 ათასი მანეთი.

1943 წლიდან ქობულეთი ეარდაიმნა ქალაქად. სამამულო ომის პროიოდში ქალაქის კეთილმოსაწყობად სამუშაოები არ ტარებულა. ამის შედეგად საქალაქო მეურნეობა საგრძნობლად ჩამორჩა. ქალაქის ქუჩები ცუდ ტექნიკურ მდგომარეობაშია, სკვერები და მწვანე ნარგავები შევსებას და შეკეთებას მოითხოვენ, ხიდები დაზიანებულია. აღვნიშნავ რა ქობულეთის საქალაქო მეურნეობის ასეთ მდგომარეობას და იმას, რომ ქობულეთი საკავშირო მნიშვნელობის კურორტია, ვთხოვ სესიას გათვალისწინოს ქობულეთის კეთილმოწყობისათვის 400 ათასი მანეთი.

საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის 1947 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ.

მთელ ქართველ ხალხთან ერთად აჭარის შრომელები საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ხელმძღვანელობით თავიანთ ძალებს მოახმარენ იმას, რომ პირნათლად შეასრულონ დიდი სტალინის მიერ მათ წინაშე დასახული ამოცანები.

გაუმარჯოს ქართველი ხალხის სახელოვან შვილს, დიდი სტალინის უძლეოს თანამებრძოლს ამხანაგ ლ. პ. ბერიას!

გაუმარჯოს საბჭოთა ხალხის გენიალურ ბელადს, ჩვენს მამასა და მასწავლებელს დიდ სტალინს! **(ტაში).**

ᲔᲓᲣᲐᲠᲓᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲨᲘ

ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘ, 23 ივლისი. (საკუთრი). გუშინ შესდგა უშშოროების საბჭოს ორი სხდომა, რომლებზეც დაიმუნი რეზოლუციის ამერიკული პროექტის განხილვა. ეს რეზოლუცია თავალის. ნინებს სამხრეთ-ნეგროებისადმი ნაგზარდ საჯაროო კონსოლის შექმნას. ასეთი კონსოლის შექმნა საბჭოთა კავშირის, ოთხოლოდ ნეგროებისა და ეროვნული ეროვნებათა ბინადრობის ადგილად. ეროვნული ეროვნებისადმი ეს ფასანური საერთო განხილვის დროს დაამტკიცა ოთხ ოთეროე ეროვნულ ეროვნებათ. ეროვნულ ოეროვნულ ეროვნულ ეროვნულ